

Aan

De voorzitter van het Bestuurscollege van Openbaar Lichaam Saba

Contactpersoon	Telefoonnummer
Ivo Groennou (Cft)	+5999 461 9081
Datum	E-mail
11-Sep-2012	info@cft.an
Ons kenmerk	Uw kenmerk
Cft 201200762	691/2012
Pagina	Bijlagen
1/6	-

Onderwerp

Advies op de ontwerpbegroting Saba 2013

Geachte heer Johnson,

Op 5 september 2012 heeft het College financieel toezicht Bonaire, Sint Eustatius en Saba (Cft) de ontwerpbegroting 2013 ontvangen. Ambtelijk is reeds diverse keren overleg geweest over de vorige versies van de begroting.

Inleiding

Uw eerste conceptversie van de begroting 2013 heeft het Cft op 30 juli 2012 per mail ontvangen en bestond voornamelijk uit een baten- en lastenoverzicht. Deze versie is tijdens een bezoek van het secretariaat d.d. 21 augustus jl. met uw ambtenaren besproken. Dit heeft geleid tot enkele aanpassingen. Met dit advies gaat het Cft in op de versie d.d. 4 september 2012, welke een dag later is ontvangen door het Cft.

Conform artikel 17 lid 4 van de wet Financiën openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba (Wet FinBES) dient de ontwerpbegroting aangeboden te worden aan de Eilandsraad van Saba. Bijgaand advies dient daarbij te worden betrokken.

Conclusies/Advies

Op basis van de toetsing van de ontwerpbegroting aan de Wet FinBES en het Besluit begroting en verantwoording openbare lichamen BES (BBV BES) komt het Cft tot een positief oordeel over de voorliggende ontwerpbegroting 2013. Het Cft is verheugd vast te kunnen stellen dat de ingediende stukken zowel kwalitatief als kwantitatief een enorme verbetering ten zichte van de begroting van vorig jaar laat zien.

**College financieel toezicht Bonaire, Sint Eustatius
en Saba**

De Rouvilleweg 39
Curaçao

Telefoon (+5999) 461 9081
Telefax (+5999) 461 9088
E-mail info@cft.an
Internet www.cft.an

Toetsing

Het Cft heeft de begroting getoetst aan de criteria in artikelen 11, 13, 15 en 19 van de Wet FinBES. Tevens heeft het Cft in dit advies rekening gehouden met de artikelen 6 tot en met 20 zoals die in de BBV BES staan opgenomen. Het Cft is van oordeel dat de ontwerpbegroting 2013 in voldoende mate tegemoet komt aan de getoetste criteria.

Hieronder treft u in twee overzichten de toetsingscriteria aan, die zijn uitgesplitst naar criteria uit de Wet FinBES en de BBV BES. Daaronder staat toegelicht hoe het Cft tot zijn oordeel is gekomen.

Conform de BBV BES dient de begroting te bestaan uit:

1. Beleidsbegroting

Het beleidsplan dient uit de volgende paragrafen te bestaan:

Onderwerp	Aanwezig
Lokale heffingen	Ja
Weerstandsvermogen	Ja
Onderhoud kapitaalgoederen	Ja
Bedrijfsvoering	Ja
Deelnemingen	Ja
Grondbeleid	Ja
Collectieve sector	Ja

2. Financiële begroting

De financiële begroting dient uit de volgende overzichten te bestaan:

Overzicht	Aanwezig
Overzicht baten/lasten (inclusief post onvoorzien)	Ja
Overzicht investeringen	Ja
Overzicht reserves en voorzieningen (inclusief algemene en bestemmingsreserves)	Ja

Conform de Wet FinBES wordt de begroting getoetst op basis van de volgende criteria:

Artikel	Criteria	Voldaan
15 lid 2	De begroting is in evenwicht	Ja
11 lid 2	De begroting voldoet aan de rentelastnorm	Onbekend
13 lid 1	De begroting wordt ingericht op basis van stelsel van baten en lasten	Ja
13 lid 2	In de raming van baten en lasten wordt per begrotingspost opgenomen het gerealiseerde bedrag van het voorvorige begrotingsjaar, het geraamde bedrag van het vorig begrotingsjaar na wijziging en het geraamde bedrag van het begrotingsjaar	Ja

13 lid 3	De begroting bevat (a) een post onvoorzien, (b) een meerjarige raming met toelichting voor tenminste drie op het begrotingsjaar volgende jaren en (c) een paragraaf weerstandsvermogen	Ja
19 lid 2c en d	De in de begroting opgenomen baten en lasten zijn in overeenstemming met de best mogelijke inschatting van reeds aangegane verplichtingen en van te verwachten externe ontwikkelingen; de in de begroting opgenomen financiële verplichtingen en lasten brengen geen onaanvaardbare risico's met zich mee voor toekomstige begrotingsjaren	Ja
19 lid 2b	De begroting is toelaatbaar uit een oogpunt van een rechtmatig, doelmatig en controleerbaar financieel beheer	Deels

Daarnaast heeft het Openbaar Lichaam Saba als onderbouwing van de personeelslasten een zogenaamde "Staat B2" aangeleverd, waarin tot op fte- niveau de personeelslasten voor het Openbaar Lichaam inzichtelijk zijn gemaakt.

Toelichting op bovenstaande tabellen

Het Cft is van oordeel dat de ontwerpbegroting 2013 in voldoende mate tegemoet komt aan de getoetste criteria. Hieronder worden de meest relevante toetsingscriteria nader toegelicht.

Baten en lasten

Baten

Het totaal van de baten in 2013 bedraagt USD 9.335.219. De belangrijkste posten zijn:

Meest relevante baten	Bedrag (in USD mln)
Vrije uitkering	8,0
Overige ontvangsten uit Nederland	0,353
Lokale heffingen	0,735
Reserves en voorzieningen	0,133

Saba heeft er behoedzaamheidshalve voor gekozen om voor 2013 en verder vooralsnog geen indexering van de vrije uitkering op te nemen. Tevens is de indexatie van de vrije uitkering van het jaar 2012 niet structureel opgenomen. Als uit het bestuurlijk overleg financiële verhoudingen in oktober dit jaar meer duidelijk wordt, kan dat met een begrotingswijziging alsnog worden toegevoegd. Dit geldt tevens voor andere bespreekpunten die tijdens het bestuurlijk overleg medio oktober staan geagendeerd.

Lasten

Het totaal van de lasten in 2013 bedraagt USD 9.335.219. De begroting is daarmee sluitend.

De grootste post (ruim 56% van de totale begroting) aan de lastenkant is de personeelskosten ad USD 5,2 mln. Daarnaast is in de begroting 2013 een bedrag van USD 105.000 opgenomen ter dekking van wijzigingen in de personeelslasten welke mogelijk voortvloeien uit de nog te voeren CAO onderhandelingen. Voorts is, zoals Wet FinBES en de BBV BES voorschrijven, een post onvoorzien ad USD 159.493 in de begroting opgenomen, waarmee Saba een start maakt met het opbouwen van een weerstandsvermogen.

Saba heeft ervoor gekozen om vanaf 2013 een groter bedrag dan voorheen in de begroting op te nemen voor (achterstallig) onderhoud. Die ruimte is er voornamelijk doordat de vrije uitkering vanaf 2012 is verhoogd tot de onderkant van de bandbreedte van het referentiekaderonderzoek Caribisch Nederland.

Aan subsidies is een bedrag USD 897.500 opgenomen. Dat is circa USD 0,1 mln minder dan was begroot in 2012. Deze verlaging is te verklaren doordat in 2012 een nieuwe subsidie verordening door de eilandsraad is aangenomen en op basis daarvan nieuwe budgetten zijn vastgesteld.

In onderstaande tabel zijn bovengenoemde lasten samengevat:

Meest relevante lasten	Bedrag (in USD mln)
Personeelskosten	5,200
Onvoorzien	0,159
Achterstallig onderhoud	0.600
Subsidie	0,897

Het Cft constateert overigens dat de ondergrens uit het referentiekaderonderzoek in een aantal gevallen afwijkt van hetgeen daarvoor in de begroting als last staat opgenomen. Om deze cijfers goed te kunnen vergelijken is het Cft daarom voornemens om samen met de openbare lichamen komend najaar in gesprek te gaan over de (financiële) vertaling van de uitkomsten van het referentiekaderonderzoek in de begrotingen van de openbare lichamen. Op deze wijze hoopt het Cft dat in voorbereiding op de begroting voor het jaar 2014 een duidelijke (financiële) relatie is te leggen tussen de wettelijke taken uit het referentiekaderonderzoek enerzijds en de begroting anderzijds.

Financieel beheer

Op 29 juni jl. heeft het Cft de door de eilandsraad vastgestelde jaarrekening 2011 (inclusief managementletter) ontvangen. In het verslag van bevindingen (managementletter) zijn bevindingen opgenomen over de inrichting van het financieel beheer en van de financiële organisatie. Volgens de wet FinBES kan het Cft met het bestuurscollege afspraken maken ter verbetering van het financieel beheer. In de managementletter 2011 heeft de externe accountant een aantal aanbevelingen m.b.t. het financieel beheer gedaan. Het Cft heeft met het Openbaar Lichaam Saba hierover overleg gevoerd en op basis van de management letter 2011 nieuwe prioriteiten van het financieel beheer voor 2013 vastgesteld. Uitgangspunt blijft dat het Openbaar Lichaam zicht richt op een beperkt aantal realistisch haalbare prioriteiten van het financieel beheer.

Voor 2013 wordt gestart met een risico analyse om o.a. de economische, juridische, natuurlijke, bestuurlijke, veiligheid en milieu risico's in kaart te brengen. Na deze risico analyse kan worden gezien wat de weerstandcapaciteit van het Openbaar Lichaam is. Daarnaast zal het Openbaar Lichaam in 2013 ook aandacht besteden aan het ontwikkelen van een normenkader.

Investeringsen

Het Openbaar Lichaam heeft in de conceptbegroting 2013 voor het eerst ramingen van de lasten voor afschrijvingen meegenomen in de gewone dienst. Voor 2013 en volgende jaren heeft Saba geen investeringen opgevoerd.

Paragrafen BBV BES

De BBV BES schrijft een aantal verplichte paragrafen voor die door het Openbaar Lichaam allen zijn aangeleverd. Hieronder volgen een aantal opmerkingen met betrekking tot een aantal van deze paragrafen.

In de paragraaf *Lokale Heffingen* heeft het Openbaar Lichaam een overzicht opgenomen waaruit blijkt dat op diverse onderdelen de ramingen ten opzichte van 2012 zijn verlaagd. Dit wordt met name veroorzaakt door de economische situatie waarin Saba nu verkeerd.

Het Openbaar Lichaam is voornemens om in het kader van het verbeteren van het financieel beheer in 2013 in samenwerking met de accountant een risico analyse uit te voeren. Deze analyse zal het Openbaar Lichaam beter in staat stellen het *Weerstandsvormogen* te bepalen.

In opdracht van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is een onderzoek uitgevoerd naar de onderhoudsituatie van wegen en groen. Uit het onderzoek is gebleken dat er achterstallig onderhoud bestaat ten bedrage van USD 1,2 mln. In de concept begroting 2013 is meerjarig jaarlijks voor circa USD 0,5 mln opgenomen voor *Onderhoud Kapitaalgoederen*. Voor gebouwen heeft Saba in eigen beheer onderhoudsplannen opgesteld en voor onderhoudsplannen Haven en Luchthaven is ondersteuning vanuit Nederland dringend noodzakelijk.

In de paragraaf *Bedrijfsvoering* geeft het Openbaar Lichaam aan bijzondere aandacht te zullen besteden aan verbeteren van het financieel beheer.

De situatie rondom de deelnemingen heeft geen veranderingen ondergaan. Het Openbaar Lichaam heeft een drietal naamloze vennootschappen (Satel N.V., Saba Bank Resources N.V. en de Ontwikkelingsbank Nederlandse Antillen) waarin zij deelneemt. Over de oprichting van Saba Electricity Company en de deelneming van het Openbaar Lichaam in dit bedrijf zal mogelijk in het jaarverslag 2012 worden gerapporteerd.

Aangezien 96% van de gronden op het Openbaar Lichaam in particuliere handen zijn, is een *Grondbeleid* voor Saba niet noodzakelijk.

Het CBS Nederland heeft in mei 2012 de collectieve sector vastgesteld. De Collectieve Sector op Saba bestaat naast het Openbaar Lichaam zelf uit het Saba Enhancement Fund. Het Cft is momenteel in afwachting van de jaarrekeningen 2010 en 2011 van dit fonds om zodoende de schulden en rentelasten van de gehele collectieve sector in kaart te kunnen brengen en zo kan vaststellen of aan de rentelastnorm is voldaan. Zodra dit traject gereed is zal het Cft hier, mede gezien het bepaalde in artikel 31, lid 3 van de Wet FinBES, apart bij u op terugkomen.

Tot Slot

Conform artikel 17 lid 4 van de Wet FinBES dient de ontwerpbegroting aangeboden te worden aan de Eilandsraad, waarbij dient te worden aangegeven op welke wijze rekening is gehouden met de bevindingen en aanbevelingen van het Cft. Helaas is het niet gelukt om de in de Wet FinBES opgenomen deadline van 1 september te halen. Het Cft is van mening dat gegeven het feit dat de vastgestelde begroting uiterlijk op 15 november 2012 aan de Minister van BZK dient te worden aangeboden, het traject naar een door de Minister goedgekeurde geen hinder hoeft te ondervinden van deze vertraging. Het Bestuurscollege dient uiterlijk twee weken na vaststelling, maar in ieder geval voor 15 november a.s. de begroting door tussenkomst van het Cft aan de minister van BZK aan te bieden. Het Cft ziet dan ook uit naar de door de Eilandsraad vastgestelde begroting 2013.

Mocht u behoefte hebben aan een toelichting op dit schrijven dan is het Cft gaarne bereid die te geven.

In de verwachting u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
De voorzitter van het College financieel toezicht Bonaire, Sint Eustatius en Saba

Namens deze,
De secretaris van het College financieel toezicht Bonaire, Sint Eustatius en Saba

drs. C. van Nieuwamerongen

Deze brief is in afschrift verstuurd aan:
De gedeputeerde van Financiën van het Openbaar Lichaam Saba
De eilandsecretaris van het Openbaar Lichaam Saba
Het hoofd Financiën van het Openbaar Lichaam Saba
De voorzitter van de eilandsraad van het Openbaar Lichaam Saba